

dította a közönséget s a közönségen keresztül egész Franciaországot. Egy csapásra ő lett a nemzet legnagyobb, legelső színésznője. Húsz éves korában, a Théâtre Français hatvanezer frank jövedelmet biztosított számára és három hónap szabadságot a szezonban. 1848-ban a Théâtre Français színpadán Rachel személyesítette Franciaország Génuszát s szavalta a Marseillaisét. Hasonlíthatatlannak tartották, egyetlenegynek, utolérhetetlennek a régi francia tragédiában. Corneille, Racine és Voltaire heroináinak legtökéletesebb megjelenítőjét látták benne. Tündöklő jelenség volt s noha deklamált ő is: pártosza igazi volt. Az egész világ, Amerika csakugy, mint Európa meghódolt genie-je előtt. Szívéért a világ legelső gavallérjai versengtek; amikor meghalt, több bírtok, palota s kétmillió frank maradt utána. Nálunk az első fellépte 1851. szept. 5-én volt a Nemzeti Színházban, »Az özvegy férj« és »Les Horaces«-ben; a második fellépte a »Phaedra«-ban, azután a »Lecouvreur Adrienne«-ben, végül a »Stuart Mária«-ban és »Angelo«-ban volt. (Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az első estén a jövedelem 1956 frt, a másodikon 1767 frt, a harmadikon 2446 frt volt, míg a negyedik előadás jövedelme a 2000 frtnál valamivel kevesebb volt.)

Ráckeve, pestmegyei község színésztörténeti nevezetessége, hogy Kelemen László (L. o.) itt kantor és jegyző volt. 1820. nov. 4-én itt működött egyébként Balogh István úttörő színészcsapata, de csak három előadást tartott. 1837. nov. 12-én újra felkereste a községet; ez időben 22 előadásban gyönyörködtette a közönséget s többek között a »Botcsinálta doktor«, »Romeo«, »Béla futása« is színre került.

Rác (Kajári) Dezső, színigazgató, sz. 1873. jan. 18-án, Ujszónyön. Színigazgatását megkezdte 1909-ben. 1910. szept. havától mint területi színigazgató járt Nógrád, Hont, Árva, Liptó, Zólyom, Bars, Trencsén, Heves, Gömör, Szepes, Turóc és Borsod megyében. 1920-ban abbahagyta a direkciót. 1893-ben lépett a színpályára. 1926. aug. 1-én nyugdíjazták. — Neje: Billik Emma, kiváló drámai színésznő, sz. 1882. nov. 16-án, Ujpesten.

Rác Endre, író, színikritikus, sz. 1908. dec. 23-án, Kaposvárott. Számos verse és novellája jelent meg, önálló lapot is szerkesztett magyar és esperantó nyelven. Jogi és hírlapírói szócikkei érdemelnek különös figyelmet.

Rác Ede dr., színész, (családi nevén Rothauser; Rothauser Teréz operaénekesnő [l. o.] testvéröccse). Már 30 éves elmúlt, mikor kitünően jövedelmező ügyvédi irodájával felhagyott, hogy a színészetnek szentelje magát és Komjáthy János kassai igazgatóhoz szerződött. Itt Sardou »Boszorkány« című darabjában lépett fel, de nem igen tetszett. A színügyi bizottság Kassán ritkán szolt bele művészi kérdésekbe, ekkor azonban kifogást emelt Rác szerződötése ellen. Komjáthy tisztában volt Rác hivatottságával és kivédte a színügyi bizottság támadásait. Ebben az időben került a kassai társulathoz Kürti József és Doctor János, akik az úttörő Thália társaság haladó, közvetlen, lélekszínészet stílusát hozták. Rác hamar apercipiált és szinte napról-napra fejlődött, nőtt. Majd hat évig volt Kassán, ahol távozásakor napokon át búcsúztatták és olyan népszerűsége telt szert, mint kevés primadonna. A pesti Nemzeti Színháznál jelentékeny sikerrel vendégszerepelt, de az ezt követő tárgyalások nem vezettek eredményre. Külföldre utazott, a híres Strakosch mesternél tovább képezte magát, utána Reinhardt szerződött, vele Pesten is vendégszerepelt (Sumurum stb.) és ma is Reinhardt igen megbecsült tagja. Keresett filmszínész is.

Rác Gyula, tenorista, sz. 1853-ban, Jászkiséren, megh. 1908. aug. 7-én, Egerben. 1873-ban lett színész, Gerő Jakabnál. 1886. nov. 8-án mint vendég fellépett a Népszínházban, a »Cigánybáró« c. operett Barinkay szerepében, ugyanezen szerepben megismételte szereplését 1887. jan. 26-án. A pályán 30 évig működött, majd Egerben nyugalmomba ment, ahol a színház gondnokává nevezték ki és mint egyházi énekes is funkcionált.

Rác Sándor, úttörő színész, sz. 1785. máj. 7-én, nemes családból, megh. 1859. jan. havában, Miskolcon. Kolozsvárott nevelkedett, báró Pánffy Sándornénál, ahol